

Šifra kandidata:
A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 1 9 1 5 2 1 1 1 M

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK
TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

SOCIOLOGIJA SZOCIOLÓGIA

≡ Izipitna pola 1 ≡
1. feladatlap

Strukturirane naloge / Strukturált feladatok

Četrtek, 30. maj 2019 / 90 minut
2019. május 30., csütörtök / 90 perc

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.*

*Engedélyezett segédeszközök:
a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával.*

SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Navodila kandidatu so na naslednji strani.
A jelöltnék szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani).

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 2. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40; vsaka naloga je vredna 20 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenjevalec ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát a feladatlap első oldalának jobb felső sarkában levő keretbe!

A feladatlap 4 strukturált feladatot tartalmaz, ebből válasszon ki és oldjon meg kettőt! Összesen 40 pont érhető el, egy-egy feladat 20 pontot ér.

A táblázatban jelölje meg x-szel, melyik feladatokat értékelje az értékelő! Ha ezt nem teszi meg, az értékelő tanár az első két megoldott feladatot értékeli.

1.	2.	3.	4.

Válaszait töltőtollal vagy golyóstollal írja a feladatlap erre kijelölt helyére, **a kereten belülre!** Olvashatóan írjon! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan válaszokat és a nem egyértelmű javításokat 0 ponttal értékeljük.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

M 1 9 1 5 2 1 1 1 M 0 3

3/20

Prazna stran

Üres oldal

OBRNITE LIST.
LAPOZZON!

V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon! V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon! V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon!

1. Identiteta in kultura / *Az identitás és a kultúra*

1.1. Razložite kulturo v sociološkem in antropološkem pomenu.

Magyarázza meg a kultúrát szociológiai és antropológiai értelemben!

(2 točki/pont)

1.2. Predstavite jezik kot nematerialno sestavino kulture.

Mutassa be a nyelvet mint a kultúra immateriális elemét!

(2 točki/pont)

Vir 1 / 1. forrás

Človek skoraj vsako potrebo (tudi očitno biološki potrebi, npr. hranjenje in spolnost) zadovoljuje s posredovanjem kulture.

(Počkar, M., in drugi (2011): Uvod v sociologijo. DZS, Ljubljana, str. 24)

1.3. Razložite trditev iz vira 1.

Magyarázza meg az 1. forrásban olvasható állítást!

(2 točki/pont)

1.4. Kako še drugače imenujemo proces »inkulturacije«.

Hogyan nevezzük még másképpen az „inkulturáció” folyamatát?

---

(1)

Navedite tri pomembne dejavnike (agense) tega procesa.

Nevezze meg az említett folyamat három lényeges tényezőjét (ágensét)!

Prvi dejavnik / *Első tényező:* _____

Drugi dejavnik / *Második tényező:* _____

Tretji dejavnik / *Harmadik tényező:* _____

(1)
(2 točki/pont)

1.5. Vrednote so pomemben del kulture. Opredelite vrednote in pojasnite, zakaj so si v globaliziranem svetu vrednote v različnih družbah vse bolj podobne.

Az értékek a kultúra fontos részei. Határozza meg az értékek fogalmát, majd magyarázza meg, hogy a globalizált világban miért hasonlítanak egymáshoz egyre inkább a különféle társadalmak értékei!

Opredelitev vrednot / *Az értékek meghatározása:* _____

_____

_____ (1)

Pojasnitev podobnosti vrednot v globaliziranem svetu / *Határozza meg a globalizált világ értékei*

közötti hasonlóságokat: _____

_____

_____

_____ (2)

(3 točke/pont)

1.6. Razložite, kaj pomeni, da imajo nekatere družbene vrednote »visoko moralno težo«. Navedite dva primera takih vrednot.

Magyarázza meg, mit jelent az, hogy bizonyos társadalmi értékeknek „nagy erkölcsi súlyuk” van! Adjon még két példát az effajta értékekre!

Razlaga / *Magyarázat:* _____

_____ (1)

Navedbi primerov / *Példák megadása:*

Prvi primer / *Első példa:* _____

Drugi primer / *Második példa:* _____

(1)
(2 točki/pont)

Vir 2 / 2. forrás

117. člen

Študent, zoper katerega je sprožen disciplinski postopek, je dolžan v njem sodelovati.

V disciplinskem postopku ima študent zlasti naslednje pravice:

- da je pravočasno seznanjen z očitano disciplinsko kršitvijo,
- da sta mu zagotovljena čas in možnost za pripravo obrambe,
- da se lahko izjavi o vseh dejstvih in dokazih, ki ga obremenjujejo,
- da navaja dejstva in dokaze v svojo korist, da se brani z molkom ter da se brani sam ali z zagovornikom.

(https://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/organizacija__pravilniki_in_porocila/predpisi_statut_ul. Pridobljeno: 1. 11. 2017.)

1.7. Katera sestavina kulture je vključena v zapisu iz vira 2? Navedite in predstavite jo.

A kultúra mely elemére utal a 2. forrás? Nevezze meg és mutassa be azt!

Navedba / Megnevezés: _____

(1)

Predstavitev / Bemutató: _____

_____

_____

(1)

(2 točki/pont)

1.8. Kako družba dosega, da ljudje spoštujejo sestavino kulture iz vira 2? V odgovor vključite tudi navedbo konkretnega primera.

A társadalom miképpen éri el azt, hogy az emberek tiszteletben tartják a kultúrának azt az elemét, amelyet a 2. forrás említ? Válaszában adjon meg egy konkrét példát is!

Razlaga / Magyarázat: _____

_____

(1)

Primer / Példa: _____

(1)

(2 točki/pont)

1.9. Pojasnite vlogo artefaktov v sodobnih potrošniških družbah in navedite dva primera pomembnih artefaktov v tem tipu družb.

Magyarázza meg, milyen szerepük van a műtermékeknek a modern fogyasztói társadalmakban, majd adja meg az e típusú társadalmakban jelentkező jelentős műtermékek két példáját!

Pojasnitev / Magyarázat: _____

_____

_____

(2)

Navedbi primerov / Példák megadása:

Prvi primer / Első példa: _____

Drugi primer / Második példa: _____

(1)

(3 točke/pont)

2. Odločanje v skupnosti / Döntéshozatal a közösségben

2.1. Opredelite državo v širšem in ožjem pomenu.

Határozza meg az állam fogalmát tágabb és szűkebb értelemben!

Država v širšem pomenu / *Az állam fogalma – tágabb értelemben:* _____

_____
_____
(2)

Država v ožjem pomenu / *Az állam fogalma – szűkebb értelemben:* _____

_____
_____
(2)
(4 točke/pont)

2.2. Navedite veje oblasti v modernih demokratičnih državah.

Határozza meg a hatalom ágait a modern demokratikus államokban!

Prva veja oblasti / *A hatalom első ága:* _____
(1)

Druga veja oblasti / *A hatalom második ága:* _____
(1)

Tretja veja oblasti / *A hatalom harmadik ága:* _____
(1)
(3 točke/pont)

2.3. Razložite dve značilnosti demokratične države.

Magyarázza meg a demokratikus állam két jellegzetességét!

Prva značilnost / *Első jellegzetesség:* _____
_____
_____
(2)

Druga značilnost / *Második jellegzetesség:* _____
_____
_____
(2)
(4 točke/pont)

2.4. Anthony D. Smith loči 4 tipe nastajanja nacij. Načinu nastajanja nacij v levem stolpcu dodajte črko države v desnem stolpcu, ki se je oblikovala na ta način.

Anthony D. Smith a nemzetek kialakulásának 4 típusát különbözteti meg. A bal oldali oszlopban meghatározott nemzetek kialakulásának típusához írja oda azon ország előtti betűjelet a jobb oldali oszlopból, amely ilyen mód jött létre!

_____ zahodni tip / nyugati típus	A ZDA / USA
_____ etnični tip / etnikai típus	B Somalija / Szomália
_____ kolonialni tip / gyarmatosításon alapuló típus	C Francija / Franciaország
_____ imigrantski tip / bevándorlási típus	D Slovenija / Szlovénia

(2 točki/pont)

2.5. Kaj so politične stranke?

Mik a politikai pártok?

(1 točka/pont)

2.6. Kateri vrsti (tipa) interesnih skupin poznamo? Navedite ju, pojasnite značilnosti in za vsako navedite primer.

Az érdekcsoportok mely két fajtáját (típusát) ismerjük? Nevezze meg őket, magyarázza meg a jellegzetességeiket, majd mindkettőre adjon meg egy-egy példát is!

Prvi tip/vrsta interesnih skupin / *Az érdekcsoportok első típusa/fajtája:*

Značilnost / *Jellegzetesség:* _____

Primer / *Példa:* _____ (2)

Drugi tip/vrsta interesnih skupin / *Az érdekcsoportok második típusa/fajtája:*

Značilnost / *Jellegzetesség:* _____

Primer / *Példa:* _____ (2)
(4 točke/pont)

M 1 9 1 5 2 1 1 1 M 0 9

2.7. Pojasnite pojem volilna abstinenca.

Magyarázza meg a választási absztinencia fogalmát!

(1 točka/pont)

2.8. Predstavite pomen taktičnih oziroma negativnih volilnih odločitev.

Mutassa be a taktikai, illetve negatív választási döntések jelentőségét!

(1 točka/pont)

3. Družba – zdravje, telo, bolezen / Társadalom – egészség, test, betegség

- 3.1. Kako imenujemo pojav, za katerega je značilna neskladnost telesa in spolne identitete, ki lahko vodi k preoblikovanju telesa z namenom usklajenosti z notranjim doživljanjem sebe.

Hogyan nevezzük azt a jelenséget, amelyre a test és a nemi identitás összeegyeztethetlensége jellemző, és amely a test átforgalmazását eredményezheti annak érdekében, hogy az összhangban legyen a belső énnel?

_____ (1 točka/pont)

- 3.2. Kako imenujemo namerno povzročanje trajnih ali začasnih sprememb na živem človeškem telesu v povezavi z religioznimi, estetskimi ali drugimi družbenimi razlogi?

Hogyan nevezzük azt, amikor valaki szándékosan maradandó vagy ideiglenes változásokat okoz élő emberi testen vallási, esztétikai vagy egyéb társadalmi oknál fogva?

Prvo poimenovanje / Első megnevezés:

_____ (1)

Drugo poimenovanje / Második megnevezés:

_____ (1)
(2 točki/pont)

- 3.3. Sociolog Bryan S. Turner je v zvezi z razlago boleznin in zdravja upošteval dve merili – kje se iščejo vzroki boleznin in pri kom se iščejo. Za vsako merilo (dimenzijo) navedite dve razlagi, ki ju predvideva Turner.

Bryan S. Turner szociológus a betegség és az egészség magyarázatakor két mércét vett figyelembe: hol keresik a betegség okait és kinél keresik. Mindkét mércére (dimenzióra) adjon meg két olyan értelmezést, amelyet Turner irányoz elő!

Kje se iščejo vzroki? / Hol keresik az okokat?

_____ (2)

Pri kom se iščejo vzroki? / Kinél keresik az okokat?

_____ (2)
(4 točke/pont)

- 3.4. Navedite tri značilnosti pojmovanja telesa, zdravja in bolezni, ki jih uveljavlja zahodna medicina.
Nevezze meg a test, az egészség és a betegség felfogásának három jellegzetességét, amelyet a nyugati orvoslás juttat érvényre!

Prva značilnost / *Első jellegzetesség:* _____

_____ (1)

Druga značilnost / *Második jellegzetesség:* _____

_____ (1)

Tretja značilnost / *Harmadik jellegzetesség:* _____

_____ (1)
(3 točke/pont)

- 3.5. Kateri od navedenih avtorjev opozarja na represivno disciplinarno vlogo medicine?
A felsorolt szerzők közül ki figyelmeztet az orvostudomány represszív diszciplináris szerepére?

- A Michel Foucault.
- B Talcott Parsons.
- C Bryan S. Turner.
- D Raymond Boudon.

(1 točka/pont)

- 3.6. Kako imenujemo proces, v katerem je čedalje več področij družbenega življenja in navad posameznikov in posameznic obravnavanih z vidika medicine?

Hogyan nevezzük azt a folyamatot, amelyben a társadalmi élet egyre több területét és az egyének szokásait az orvostudomány szemszögéből veszik fontolóra?

_____ (1 točka/pont)

- 3.7. Navedite dve bistveni značilnosti javnega zdravstva.
Nevezze meg a közegészségügy két fontos jellegzetességét!

Prva značilnost / *Első jellegzetesség:* _____

_____ (1)

Druga značilnost / *Második jellegzetesség:* _____

_____ (1)
(2 točki/pont)

3.8. V zadnjem obdobju se uveljavljajo razlage, ki poudarjajo odgovornost posameznika za zdravje. Navedite dva bistvena poudarka teh razlag.

Az utóbbi időben az afféle magyarázatok érvényesülnek, amelyek az egyén egészsége iránti felelősségét hangsúlyozzák.

Írja le, ez a magyarázat melyik két lényeges megközelítést hangsúlyozza!

Prvi poudarek / Első hangsúlyos megközelítés: _____

(1)

Drugi poudarek / Második hangsúlyos megközelítés: _____

(1)

(2 točki/pont)

3.9. Katera od navedenih socioloških teorij pojasnjuje povezanost družbenih neenakosti in zdravja?

Melyik említett szociológiai elmélet magyarázza a társadalmi egyenlőtlenség és az egészség közötti összefüggést?

A Religiozno-mitične teorije. / Vallási-mitikus elméletek.

B Konfliktne teorije. / Konfliktuselméletek.

C Interakcionista teorije. / Interakció-elméletek.

D Biološke teorije. / Biológiai elméletek.

(1 točka/pont)

3.10. Razložite, kako se kaže povezanost družbenih neenakosti in zdravja.

Magyarázza meg, miben mutatkozik meg a társadalmi egyenlőtlenség és az egészség közötti kapcsolat!

_____

_____

_____

(2 točki/pont)

3.11. Kateri od navedenih pojmov označuje družbene in kulturne vidike spolnih razlik?

A felsorolt fogalmak közül melyik jelöli a nemek közti különbségek társadalmi és kulturális szempontját?

A Spolna dihotomija. / Nemi kettősség.

B Družbena konstrukcija spola. / A nemek társadalmi meghatározottsága.

C Družbeni spol. / Társadalmi nem.

D Biološki spol. / Biológiai nem.

(1 točka/pont)

4. Odklonskost in kriminaliteta / *A deviancia és a bűnözés*

Vir 1 / 1. forrás

Le glej, sin moj, da se ne boš norčeval iz starih, bolnih in pohabljenih ... ne žali drugih, ne bodi za slab zgled, ne govori preveč in ne prekinjaj tistega, ki govori ... Ne vstopaj in ne izstopaj pred starejšimi od sebe; če sediš ali stojiš, jim v znak spoštovanja raje odstopi svoje mesto. Ne začenjaj govoriti pred njimi in ne prekinjaj jih ... Ne začenjaj prvi jesti ali piti, ampak pred tem postrezi vse ostale ... Ko se z nekom pogovarjaš, o, sin moj, ne mahaj z rokami in nogami, kajti to počno ljudje, ki so bebavi.

(Lucena, M. (1994): Kako so živeli Azteki. EWO, Ljubljana, str. 38)

- 4.1. Kako imenujemo ubogljivost, podredljivost in sprejemanje vnaprej določenih vzorcev vedenja, ki jih omenja vir 1?

Hogyan nevezzük a szófogadást, alárendeltséget és az előre kijelölt viselkedési minták elfogadását, amelyekre az 1. forrás is utal?

_____ (1 točka/pont)

- 4.2. Navedite štiri okoliščine, ki določajo opredeljevanje odklonskosti. Eno izmed okoliščin podrobneje predstavite in zanjo navedite tudi konkreten primer.

Nevezzen meg négy olyan körülményt, amely meghatározza a deviancia definícióját! Az egyiket mutassa be részletesebben, majd adjon meg rá egy konkrét példát!

Navedba štirih okoliščin / *A négy körülmény megnevezése:*

_____ (2)

Navedba izbrane okoliščine / *A kiválasztott körülmény megnevezése:*

Pojasnitev izbrane okoliščine / *A kiválasztott körülmény magyarázata:* _____

_____ (1)

Konkreten primer / *Konkrét példa:* _____

_____ (1)
(4 točke/pont)

Vir 2 / 2. forrás

Uradne statistike verjetno podcenjujejo obseg kriminala belih ovratnikov in gospodarskega kriminala v mnogo večji meri, kot podcenjujejo obseg kriminalitete na splošno. Posledica tega je, da uradna statistika prikazuje kriminaliteto pretežno kot vedenje delavskega razreda. Mnoge sociološke teorije obravnavajo družbeni razred kot ključ za pojasnjevanje kriminalne deviantnosti. Glede na naravo statistik o kriminaliteti, ki lahko dajejo zavajajoč vtis o odnosu med razredom in kriminaliteto, ta sklep morda ni upravičen. Različni razredi lahko storijo različne tipe kaznivih dejanj, vendar ni mogoče z gotovostjo trditi, da so nižji razredi precej bolj nagnjeni h kriminaliteti kot višji.

(Haralambos, M., Holborn, M. (1999): Sociologija: Teme in pogledi. DZS, Ljubljana, str. 412)

- 4.3. Opredelite pojem »kriminal belih ovratnikov«, ki ga omenja vir 2. Navedite tudi konkreten primer, ki ga označujemo s tem pojmom.

Határozza meg a „fehérgalléros bűnözés” fogalmát, amelyet a 2. forrás említ! Adjon meg egy konkrét példát arra, mit nevezünk meg ezzel a fogalommal!

Opredelitev / Meghatározás: _____

(1)

Konkreten primer / Konkrét példa: _____

(1)

(2 točki/pont)

- 4.4. Navedite dva različna razloga za to, da dejanja, ki jih opredeljujejo kot kriminal belih ovratnikov, niso zastopana v uradnih statistikah.

Nevezzen meg két különböző okot arra, hogy a „fehérgallérosok bűnözéseként” meghatározott cselekedetek miért nincsenek jelen a hivatalos statisztikákban!

Prvi razlog / Első ok: _____

(1)

Drugi razlog / Második ok: _____

(1)

(2 točki/pont)

- 4.5. Navedite eno družbeno funkcijo, ki jo nekateri sociologi pripisujejo odklonskosti.

Nevezzen meg egy olyan társadalmi funkciót, amelyet egyes szociológusok a devianciának tulajdonítanak!

_____

(1 točka/pont)

4.6. Na črto vpišite manjkajočo besedo, s katero bo trditev postala vsebinsko ustrezna.

Írja a vonalra azt a hiányzó szót, amelynek segítségével az állítás tartalmilag megfelelővé válik!

Cesare Lombroso: Kriminalci se od konformnih ljudi razlikujejo tudi po _____.

Cesare Lombroso: A bűnözők és a normakövető emberek _____ is különböznek.

Sigmund Freud: Zločinsko vedenje je posledica premočnega _____, ki povzroča neznosne občutke krivde.

Sigmund Freud: A bűnözői magatartás a túl erős _____ következménye, amely elviselhetetlen bűntudatot kelt.

Robert Merton: Model, ko posamezniki ravnajo odklonsko in bogastvo skušajo doseči nelegalno, imenujemo _____.

Robert Merton: Azt a modellt, amely szerint az egyének deviánsan viselkednek, és nem legális módon igyekeznek meggazdagodni, _____ nevezzük.

Emile Durkheim: Odklonskost je funkcionalna tudi zato, ker omogoča družbene _____.

Emile Durkheim: A deviancia azért is funkcionális, mert lehetővé teszi a társadalmi _____.

(2 točki/pont)

4.7. Z eno izmed spodaj navedenih socioloških teorij pojasnite dejstvo, da se v zaporu najpogosteje znajdejo pripadniki nižjih družbenih slojev.

Obkrožite izbrano sociološko teorijo.

Az alábbi szociológiai elméletek egyikével magyarázza meg azt a tényt, miszerint általában az alacsonyabb társadalmi réteghez tartozók kerülnek börtönbe!

Karikázza be a megfelelő szociológiai elméletet!

A Mertonova teorija strukturne napetosti
Merton strukturális feszültség elmélete

B konfliktna teorija
konfliktuselmélet

Pojasnitev / Magyarázat: _____

_____

_____

_____

_____

(3 točke/pont)

- 4.8. Kako imenujemo stanje breznormnosti, ko družbene norme, ki zagotavljajo red, ne veljajo več oziroma jih posamezniki in posameznice ne doživljajo kot obvezujoče? Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

Hogyan nevezzük a norma nélküli állapotot, amikor azok a társadalmi normák, amelyek a rendet biztosítják, érvényüket veszítik, illetve az egyének nem kötelezőként élik meg őket? Karikázza be a helyes válasz előtti betűjelet!

- A Anomalija. / Anomália.
- B Anonimnost. / Anonimitás.
- C Avtonomija. / Autonómia.
- D Anomija. / Anómia.
- E Avtoriteta. / Autoritás.

(1 točka/pont)

- 4.9. Kako imenujemo nenehno nadzorovanost posameznikov, kar vključuje preglednost dogodkov in njihovih nosilcev in tako vidnost vsega, kar se dogaja?

Hogyan nevezzük az egyének folytonos felügyeletét, amihez hozzátartozik az események és azok kivitelezőinek áttekinthetősége, amivel minden, ami történik, láthatóvá válik?

(1 točka/pont)

Vir 3 / 3. forrás

Babiloncem se moramo zahvaliti za eno najpomembnejših poglavij v vsej zgodovini prava, tako zaradi množice pravnih besedil, ki so nam jih zapustili, kakor tudi zaradi izjemnega pristopa do uzakonjanja pravnih norm. [...] Naložene kazni so bile bodisi materialne (kot na primer odškodnine) ali telesne (bičanja, pohabljanja), poznali pa so tudi izgon ali smrtno kazen (z zadušitvijo, sežigom na grmadi, nasajanjem na kol).

(Peinado, F. L. (1994): Kako so živeli Babilonci. EWO, Ljubljana, str. 70 in 72)

- 4.10. Katera v vseh modernih državah prisotna formalna kazen ni omenjena v viru 3?

A minden modern államban jelen lévő formális büntetési módok közül melyiket nem említi a 3. forrás?

(1 točka/pont)

- 4.11. Povežite cilje kaznovanja v levem stolpcu z njihovim primerom v desnem tako, da na prazno črto v levem stolpcu napišete ustrezno črko iz desnega stolpca.

Kapcsolja össze a bal oldali oszlopban található büntetési célokat a jobb oldali oszlopban található példákkal úgy, hogy a bal oldali oszlop előtti üres vonalra írja a jobb oldali oszlopban található megfelelő betűjelet!

_____ splošna negativna prevencija <i>általános negatív prevenció</i>	A storilca se poskuša resocializirati <i>a tettest reszocializálni próbálják</i>
_____ posebna negativna prevencija <i>különleges negatív prevenció</i>	B utrjevanje konformnosti dužbe <i>a társadalom konformitásának erősítése</i>
_____ splošna pozitivna prevencija <i>általános pozitív prevenció</i>	C storilcu se s kaznijo povzroči trpljenje <i>a tettesnek büntetéssel szenvedést okoznak</i>
_____ posebna pozitivna prevencija <i>különleges pozitív prevenció</i>	D zastraševanje družbe <i>a társadalom megfélemlítése</i>

(2 točki/pont)

M 1 9 1 5 2 1 1 1 M 1 7

Prazna stran

Üres oldal

V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon! V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon!

Prazna stran

Üres oldal

V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon! V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon!

Prazna stran

Üres oldal

Prazna stran

Üres oldal